

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

گروه بهداشت و ایمنی

تاریخ شروع اعتبار: ۷۳/۰۶/۰۱

کد شغل: ۳-۹۴/۳۶/۱/۲

معاونت پژوهش و توسعه: تهران-خیابان آزادی-
نبش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور-معاونت پژوهش و توسعه

فکس: ۶۹۴۱۲۷۲

تلفن: ۶۹۴۱۵۱۶

EMAIL: INFO@IRANTVTO.COM

از کلیه صاحب‌نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره این
سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

مدیریت پژوهش: تهران- خیابان آزادی- نبش
چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای
کشور-مدیریت پژوهش

تلفن: ۶۴۲۷۶۹۴ و ۶۹۴۳۱۱۷ و ۶۹۴۴۱۲۰

فکس: ۶۴۲۶۷۹۳ و ۶۹۴۳۱۱۹

EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.COM

مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

=====

- ۱- کلمه آشنائی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
- ۲- کلمه شناسائی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
- ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تئوری
- ۴- کلمه توانائی : به مفهوم قدرت انجام کار

شرایط کارآموزی :

=====

- ۱- حداقل تحصیلات : دیپلم
- ۲- وضعیت جسمانی : متناسب با شغل مربوطه
- ۳- سایر شرایط : نداشتن کوررنگی

تعریف

=====

فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی کسی است که بتواند از عهده پذیرش بیمار ، تشخیص گروه داروها و مواد و طبقه بندی و عوارض جانبی آنها ، آماده کردن بیمار ، رادیوگرافی از دندانها ، برقراری ارتباط با سایر مراکز بهداشتی و درمانی ، تشکیل پرونده بیمار و استریل کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی ، تنظیم صورتحساب بیمار و کنترل موجودی مواد مصرفی با استفاده از کامپیوتر برآید .

مدت دوره کارآموزی :	۲۶۷	ساعت
۱- زمان آموزش تئوری :	۱۲۵	ساعت
۲- زمان آموزش عملی :	۱۴۲	ساعت

« فهرست توانایی های تکنیسین فنی و بهداشتی دندانپزشکی »

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی تشخیص عوامل مؤثر کار	۱۵
۲	توانایی پذیرش بیمار	۱
۳	توانایی تشکیل پرونده بیمار	۲
۴	توانایی راهنمایی بیمار ، به منظور شروع درمان	۳
۵	توانایی آموزش بهداشت دهان و دندان به بیمار	۴
۶	توانایی تشخیص گروه داروها ، مواد دندانپزشکی ، کاربرد و اصول نگهداری آنها	۶
۷	توانایی آماده سازی قالب و نمونه های دندان بیمار	۷
۸	توانایی برقراری ارتباط با لابراتوارهای مختلف مربوطه	۸
۹	توانایی برقراری ارتباط با مراکز دندانپزشکی و پزشکی اورژانس	۹
۱۰	توانایی تعیین مراجعات نوبتی و دوره ای بیمار	۹
۱۱	توانایی آماده کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۰
۱۲	توانایی استریل کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۱
۱۳	توانایی رادیوگرافی از دندان های بیمار	۱۲

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
- محیط کار - وسایل کمک آموزشی	۱	۱	- تشخیص عوامل موثر کار	توانائی تشخیص عوامل موثر کار	۱
				آشنائی با عوامل موثر فیزیکی کار	۱-۱
				آشنائی با عوامل موثر بیولوژیکی کار	۱-۲
				آشنائی با عوامل موثر شیمیائی و بیولوژیکی کار	۱-۳
- محیط کار - وسایل کمک آموزشی	۱	۱	- تشخیص عوامل موثر کار	شناسائی اصول تشخیص عوامل موثر کار	۱-۴
				توانائی پذیرش بیمار	۲
				آشنائی با شاخص های برخورد با افراد (جنسیت ، سن ، شغل)	۲-۱
				آشنائی با وضعیت روحی بیمار و اورژانس بودن آن	۲-۲
- محیط کار - وسایل کمک آموزشی	۸	۵	- راهنمایی در انتخاب نوع درمان با توجه به شرایط بیمار آشناکردن بیمار به تعرفه های جاری درمان - رعایت حال بیمار و همراهی با آن	شناسائی اصول راهنمایی در انتخاب نوع درمان با توجه به شرایط بیمار	۲-۳
				شناسائی اصول آشناکردن بیمار به تعرفه های جاری درمان	۲-۴

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
			- پاسخگویی به شکایات و اعتراضات بیمار با هماهنگی دندانپزشک	۲-۵ شناسائی اصول رعایت حال بیمار و همراهی با آن	
			- بیمار با هماهنگی دندانپزشک	۲-۶ شناسائی اصول پاسخگویی به شکایات و اعتراضات بیمار با هماهنگی دندانپزشک	
- پرونده دندانپزشکی بیمار	۳	۳۶	- شماره گذاری دندان ها	۳ توانائی تشکیل پرونده بیمار	
- وسایل کمک آموزشی			- تشکیل پرونده بیمار	۳-۱ آشنائی با پرونده و کاربرد آن	
- محیط کار				۳-۲ آشنائی با محتوای پرونده بیمار دندانپزشک	
				۳-۳ آشنائی با اسامی ، اشکال دندان ها	
				۳-۴ شناسائی اصول شماره گذاری دندان ها	
				۳-۵ آشنائی با بخش های مختلف دهان و دندان	
				۳-۶ شناسائی اصول تشکیل پرونده بیمار	
				۳-۷ آشنائی با زبان فنی و تخصصی خارجی دندانپزشکی	

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورز بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
				آشنائی با کاتالوگ و دستورالعملهای مورد نیاز	۳-۸
				توانائی راهنمایی بیمار، به منظور شروع درمان	۴
				شناسائی اصول آماده سازی بیمار برای معاینه اولیه	۴-۱
				آشنائی با یونیت و تجهیزات دندانپزشکی	۴-۲
				شناسائی اصول آماده سازی وسایل مورد نیاز معاینه اولیه بیمار	۴-۳
				شناسائی اصول نشاندن بیمار بر روی یونیت دندانپزشکی	۴-۴
				شناسائی اصول معرفی مشخصات بیمار به دندانپزشک	۴-۵
				شناسائی اصول تکمیل پرونده بیمار براساس دستورات دندانپزشک	۴-۶

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
			تنظیم جلسات درمانی بیمار براساس دستورپزشک و وضعیت بیمار	شناسائی اصول تنظیم جلسات درمانی بیمار، براساس دستورپزشک و وضعیت بیمار	۴-۷
			هدایت بیمار جهت آموزش های بهداشت دهان و دندان	شناسائی اصول هدایت بیمار جهت آموزش های بهداشت دهان و دندان	۴-۸
مسواک - خمیردندان دهان شوی نخ دندانپزشکی دستگاه دهان شوی وسایل کمک آموزشی محیط کار بروشور بهداشت دهان و دندان	۲۷	۱۳	آموزش مسواک زدن با روش های مختلف آموزش بکارگیری نخ های دندانپزشکی آموزش استفاده از دهان شوی آموزش استفاده از بروشورهای بهداشت دهان و دندان	توانائی آموزش بهداشت دهان و دندان به بیمار آشنائی با بهداشت دهان و دندان آشنائی با وسایل کمک آموزشی دهان و دندان آشنائی بامسواک ، انواع و کاربرد آنها (نرم ، متوسط ، سخت و مسواک های بین لثه ای و زیر روکش ها) آشنائی با خمیردندان ، انواع و کاربرد آنها	۵ ۵-۱ ۵-۲ ۵-۳ ۵-۴

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
			- آموزش والدین نسبت به بهداشت دهان و دندان کودکان	۵-۵ شناسائی اصول آموزش مسواک زدن دندان با روش های مختلف	
				۵-۶ آشنائی با نخ های دندان و اصول بکارگیری آنها (معمولی ، موم دارو سوپر فلاسها)	
				۵-۷ شناسائی اصول آموزش بکارگیری نخ های دندانپزشکی	
				۵-۸ آشنائی با دهان شوی ، انواع و اصول بکارگیری آنها	
				۵-۹ شناسائی اصول آموزش استفاده از دهان شوی	
				۵-۱۰ آشنائی با دستگاههای دهان شوی (مسواک برقی و واتریک)	
				۵-۱۱ آشنائی با بروشورهای بهداشت دهان و دندان	
				۵-۱۲ شناسائی اصول آموزش استفاده از بروشورهای بهداشت دهان و دندان	
				۵-۱۳ شناسائی اصول آموزش والدین نسبت به بهداشت دهان و دندان کودکان	

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورز بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
- داروهای مورد مصرف در دندانپزشکی - انواع سیمان - مواد قالبگیری دندان مواد پرکننده دندان - مواد کف بندی - مواد پرکننده کانال و ریشه - وسایل کمک آموزشی - محیط کار - دستورالعمل نگهداری دارو - مطب دندانپزشک	۴۸	۲۷	- ترکیب آماده سازی مواد دندانپزشکی با نظر دندانپزشک طبق دستورالعملها - حفظ و نگهداری دارو و مواد دندانپزشکی	توانائی تشخیص گروه داروها ، مواد دندانپزشکی ، کاربرد و اصول نگهداری آنها	۶
				آشنائی با سیمان دندان ، انواع و کاربرد آنها	۶-۱
				آشنائی باماده قالبگیری ، انواع و کاربرد آنها	۶-۲
				آشنائی باماده پرکننده دندان ، انواع و کاربرد آنها	۶-۳
				کامپوزیت ها	۶-۳-۱
				آمالگام	۶-۳-۲
				گلاس ایزمرها	۶-۳-۳
				آشنائی با ماده کف بندی ، انواع و کاربرد آنها	۶-۴
				آشنائی با ماده پرکننده کانال و ریشه های دندان	۶-۵
				آشنائی با داروی بی حسی موضعی ، انواع و کاربرد آنها	۶-۶
				آشنائی با مواد ضد عفونی کننده وسایل و ابزار و کاربرد آنها	۶-۷
				آشنائی با تاریخ انقضای مصرف دارو و مواد و حد مصرف آنها	۶-۸
				آشنائی با عوارض جانبی داروها	۶-۹
				حساسیت های پوستی	۶-۹-۱
				مسمومیت ها	۶-۹-۲

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورز بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
				عوارض چشمی	۶-۹-۳
				عوارض تنفسی	۶-۹-۴
				عوارض گوارشی	۶-۹-۵
				شناسائی اصول ترکیب آماده	۶-۱۰
				سازی مواد دندانپزشکی با نظر	
				دندانپزشک طبق دستورالعمل ها	
				شناسائی اصول حفظ و نگهداری	۶-۱۱
				دارو و مواد دندانپزشکی	
قالب دندانپزشکی	۱۹	۸	- گچ ریزی در قالب و ویبره کردن آن	توانائی آماده سازی قالب و نمونه های دندان بیماران	۷
- ویراتور - دستورالعمل			- ترمیم کردن قالبهای دندانپزشکی	آشنائی با قالب دندان ، انواع و کاربرد آنها	۷-۱
- گچ دندانپزشکی - وسایل کمک آموزشی			- طبقه بندی ، شماره گذاری و بایگانی	آشنائی با ویراتور دندانپزشکی و اصول بکارگیری آن	۷-۲
- فایل نگهداری قالب ها			کردن قالب ها	آشنائی باماده قالبگیری انواع و کاربرد آنها	۷-۳
				شناسائی اصول گچ ریزی در قالب و ویبره کردن آن	۷-۴

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
				۷-۵ شناسائی اصول ترمیم کردن قالب های دندانپزشکی	
				۷-۶ شناسائی اصول طبقه بندی ، شماره گذاری و بایگانی کردن قالب ها	
	۲	۲	- ارسال کارودریافت و کنترل نتایج لابراتوارها	۸ توانائی برقراری ارتباط بالابراتوارهای مختلف مربوطه آشنائی با لابراتوارهای مختلف مربوطه	۸-۱
				۸-۲ آشنائی با تشریفات برقراری ارتباط با لابراتوارها	
				۸-۳ شناسائی اصول ارسال کارودریافت و کنترل نتایج لابراتوارها	

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورز بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
- وسایل کمک آموزشی - مراکز بهداشت و درمان	۲	۲	- برقراری ارتباط با مراکز دندانپزشکی و پزشکی اورژانس	توانائی برقراری ارتباط با مراکز دندانپزشکی و پزشکی اورژانس	۹
				آشنائی با مراکز دندانپزشکی و پزشکی اورژانس	۹-۱
				شناسائی اصول برقراری ارتباط با مراکز دندانپزشکی و پزشکی اورژانس	۹-۲
- وسایل کمک آموزشی - محیط کار - دفاتر مورد نیاز	۴	۳	- تعیین مراجعات نوبتی و دوره ای بیمار - برقراری ارتباط با روش مکاتبه ای تلفنی با بیمار، برای مراجعات بعدی و هر شش ماه	توانائی تعیین مراجعات نوبتی و دوره ای بیمار	۱۰
				آشنائی با وضع بیمار و شرایط کار مطب دندانپزشکی	۱۰-۱
				آشنائی با مدت زمان درمان بیمار در هر نوبت	۱۰-۲
				شناسائی اصول تعیین مراجعات نوبتی و دوره ای بیمار	۱۰-۳
شناسائی اصول برقراری ارتباط با روش مکاتبه ای ، تلفنی یا بیمار برای مراجعات بعدی و هر شش ماه	۱۰-۴				

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت		
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف	
- ابزارهای ترمیمی - ابزاراندو - ابزار ارتودنس - ابزار جراحی عمومی و لثه - ابزارهای اطفال - ابزارهای پروتز - وسایل کمک آموزشی - مطب دندانپزشکی	۱۱	۵	- آماده کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	توانائی آماده کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۱	
	- ابزارهای ترمیمی و کاربرد آنها			آشنائی با وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	آشنائی با وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۱-۱
	- ابزار ارتودنس و کاربرد آنها			آشنائی با ابزارهای ارتودنس و کاربرد آنها	آشنائی با ابزارهای ارتودنس و کاربرد آنها	۱۱-۲
	- ابزار جراحی عمومی و لثه و کاربرد آنها			آشنائی با ابزارهای جراحی عمومی و لثه و کاربرد آنها	آشنائی با ابزارهای جراحی عمومی و لثه و کاربرد آنها	۱۱-۳
	- ابزارهای اطفال و کاربرد آنها			آشنائی با ابزارهای اطفال و کاربرد آنها	آشنائی با ابزارهای اطفال و کاربرد آنها	۱۱-۴
	- ابزارهای پروتز و کاربرد آنها			آشنائی با ابزارهای پروتز و کاربرد آنها	آشنائی با ابزارهای پروتز و کاربرد آنها	۱۱-۵
	- وسایل کمک آموزشی و کاربرد آنها			آشنائی با ابزارهای دندان اطفال و کاربرد آنها	آشنائی با ابزارهای دندان اطفال و کاربرد آنها	۱۱-۶
- مطب دندانپزشکی			شناسائی اصول آماده کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	شناسائی اصول آماده کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۱-۷	

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورز بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
- دستگاه استریل و وسایل و ابزار دندانپزشکی - وسایل و ابزارهای دندانپزشکی - دستورالعمل استریلزاسیون - وسایل کمک آموزشی	۴	۴	- استریل کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	توانائی استریل کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۲
			- نگهداری وسایل و ابزارهای استریل شده در شرایط مساعد	آشنائی با مفهوم استریلزاسیون و پاستوریزاسیون	۱۲-۱
				آشنائی با وسایل و روش های استریل وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۲-۲
				شناسائی اصول استریل کردن وسایل و ابزارهای دندانپزشکی	۱۲-۳
			شناسائی اصول نگهداری وسایل و ابزارهای استریل شده در شرایط مساعد	۱۲-۴	

استاندارد مهارت و آموزشی : فن ورزش بهداشتی و دندانپزشکی

رشته : خدمات فنی

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
- دستگاه رادیوگرافی دندان - فیلم رادیوگرافی دندان - محلول های ظهور و ثبوت - تاریکخانه - دستورالعمل - وسایل کمک آموزشی - محیط کار	۴۹	۹	- آماده کردن دستگاه رادیوگرافی	۱۳ توانائی رادیوگرافی از دندان های بیمار	۱۳-۱
			- فیلم گذاری و آماده کردن بیمار برای رادیوگرافی	۱۳-۱ آشنائی با رادیوگرافی ، انواع و کاربرد آنها در دندانپزشکی	۱۳-۲
			- رادیوگرافی از دندان های بیمار	۱۳-۲ آشنائی با دستگاه رادیوگرافی دندان	۱۳-۳
			- ظهور و ثبوت فیلم - بررسی کیفیت فیلم رادیوگرافی شده	۱۳-۳ آشنائی با فیلم رادیوگرافی ، انواع و کاربرد آن در رادیوگرافی دندان	۱۳-۴
			- شناسائی اصول آماده کردن دستگاه رادیوگرافی	۱۳-۴ شناسائی اصول آماده کردن دستگاه رادیوگرافی	۱۳-۵
			- شناسائی اصول فیلم گذاری و آماده کردن بیمار برای رادیوگرافی	۱۳-۵ شناسائی اصول فیلم گذاری و آماده کردن بیمار برای رادیوگرافی	۱۳-۶
			- آشنائی با عوارض جانبی پرتوهای زیان آور	۱۳-۶ آشنائی با عوارض جانبی پرتوهای زیان آور	۱۳-۷
			- آشنائی با وضع مزاجی بیمار از نظر مساعد بودن برای رادیوگرافی	۱۳-۷ آشنائی با وضع مزاجی بیمار از نظر مساعد بودن برای رادیوگرافی	۱۳-۸
			- شناسائی اصول رادیوگرافی از دندان های بیمار	۱۳-۸ شناسائی اصول رادیوگرافی از دندان های بیمار	۱۳-۹
			- آشنائی با محلولهای ظهور و ثبوت فیلم	۱۳-۹ آشنائی با محلولهای ظهور و ثبوت فیلم	۱۳-۱۰
			- شناسائی اصول ظهور و ثبوت فیلم شناسائی اصول بررسی کیفیت فیلم رادیوگرافی شده	۱۳-۱۰ شناسائی اصول ظهور و ثبوت فیلم شناسائی اصول بررسی کیفیت فیلم رادیوگرافی شده	۱۳-۱۱